

minutes (685 nm, 3.0 J/cm², W = 30 mW). The effect of laser light on fungal growth *in vivo* was evaluated after the final treatment using the swab method and semi-quantitative estimation of *Candida albicans* colonies growth on agar plates. The severity of inflammation was evaluated using clinical criteria.

After low level laser treatment reduction of yeast colonies in the agar plates occurred and palatal inflammation diminished.

LLLT is effective in treatment of denture stomatitis. Further placebo-controlled studies are in progress.

Key words: laser therapy, candida, denture stomatitis.

Rak pločastih stanica usne šupljine nastao iz lezija oralnoga lichen planusa - prikaz dvaju slučajeva

Mravak Stipetić M¹, Filipović Zore I², Pirkić A³, Manojlović S⁴, Virag M.⁵

¹Zavod za oralnu medicinu, Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

²Zavod za oralnu kirurgiju, Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

³Klinički zavod za patologiju "Ljudevit Jurak", Kliničke bolnice "Sestre milosrdnice", Zagreb, Hrvatska

⁴Klinika za patologiju, Kliničke bolnice Dubrava, Zagreb, Hrvatska

⁵Klinika za maksilofacijalnu kirurgiju, Kliničke bolnice Dubrava, Zagreb, Hrvatska

E-mail: mravak@sfzg.hr

Rizik maligne transformacije oralnoga lichen planusa predmetom je mnogih rasprava i oprečnih stajališta u literaturi. Kronicitet oralnih lezija lichen nosi manji rizik za nastanak oralnoga karcinoma, a rizik za njegov nastanak veći je na već upaljenim, atrofičnim i erozivnim površinama oralnoga lichen. Procjenjuje se da OLP maligno alterira u 0,4 - 2,5% slučajeva, pretežito onih s već prije dokazanom lichenoidnom displazijom. Novije molekularno genetičke studije pokazuju minimalne genetičke promjene u lezijama oralnoga lichen, a veće su promjene zabilježene u epitelnoj displaziji i malignim lezijama.

Ovim radom želimo prikazati dva dobro dokumentirana slučaja oralnoga karcinoma koji se je razvio na bukalnoj sluznici u osoba s dugotrajnim oralnim lichenom.

Prikazani slučajevi dokumentiraju i upozoravaju na prirodnu sklonost oralnoga lichen planusa malignoj alteraciji i ističu nužnost redovitih biopsija: inicijalne biopsije kod prvoga pregleda radi postavljanja dijagnoze i češćih kontrolnih biopsija tijekom kliničkoga praćenja lezija kako bi se pravodobno otkrile promjene koje upozoravaju na displaziju. S obzirom na to da OLP predstavlja rizičnu leziju, potrebne su i genetičke raščlambe određenim markerima.

Oral Squamous Cell Carcinoma (OSCCA) Arising from an Oral Lichen Planus Lesion - Report of Two Cases

Mravak Stipetić M¹, Filipović Zore I², Pirkić A³, Manojlović S⁴, Virag M.⁵

¹Department of Oral Medicine, School of Dental Medicine University of Zagreb, Zagreb, Croatia

²Department of Oral Surgery, School of Dental Medicine University of Zagreb, Zagreb, Croatia

³Clinical Department of Pathology "Ljudevit Jurak", University Hospital Sisters of Charity, Zagreb, Croatia

⁴Department of Pathology, University Hospital Dubrava, Zagreb, Croatia

⁵Department of Maxillofacial Surgery, University Hospital Dubrava, Zagreb, Croatia

The risk of malignant transformation of oral lichen planus remains a controversial issue in the literature. Chronicity of oral lesions has been shown to present low risk of oral cancer which has been identified as arising from areas of erythematous atrophic and erosive lichen planus. It is estimated that malignant transformation of OLP occurs in 0.4 - 2.5% of cases, mostly those with lichenoid dysplasia. Recent molecular genetic studies showed minimal genetic deviation in lesions of oral lichen planus, while the epithelial dysplasia and malignant lesions have shown increased genetic alterations.

We report two well-documented cases of long-standing oral lichen planus in which squamous cell carcinoma of the buccal mucosa occurred.

Presented cases document and warn of the propensity of oral lichen planus to undergo malignant transformation and stresses the importance of regular histological follow-

up; biopsy at the initial visit to confirm the diagnosis and more frequent control biopsies during clinical follow up to assess histological changes that may represent dysplasia. As a lesion at risk malignant transformation, OLP also needs to be confirmed by use of genetic markers.

Helicobacter pylori na oralnoj sluznici - topografska distribucija

Mravak-Stipetić M¹, Gall-Trošelj K², Pavelić J.²

¹Zavod za Oralnu Medicinu Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

²Institut Ruđer Bošković, Zavod za Molekularnu Medicinu, Zagreb, Hrvatska

Svrha rada bila je ispitati topografsku distribuciju bakterije *Helicobacter pylori* na oralnoj sluznici u upalnim, ulceroznim i keratotičnim lezijama, kandidijazi i sindromu pečenja usta i usporediti s nalazom na zdravoj sluznici.

Primijenili smo nested PCR na citološkim uzorcima uzetim s 9 topografski različitih mjesta oralne sluznice i s različitih oralnih lezija.

Od ukupno 426 ispitanika njih 66 (15,49 %) imalo je pozitivan nalaz *H. pylori* na oralnoj sluznici, bez predilekcije po spolu, ali s većom učestalošću nalaza u starijih ispitanika u usporedbi s mlađima te gotovo jednakom distribucijom na svim ispitanim topografskim stranama oralne sluznice. *H. pylori* otkriven je u svim ispitanim lezijama i sindromu pečenja usta osim u kandidijazi s većom prevalencijom na sluznici dorzuma jezika i u ulceroznim lezijama, premda bez statistički znatne razlike između lezija i zdrave sluznice ($p = 0,059$).

H. pylori nije patogen za oralnu sluznicu jer kolonizira gotovo s istom učestalošću zdravu i oboljelu oralnu sluznicu. Također ne postoje preferirana mjesta na oralnoj sluznici za naseljavanje *H. pylori*.

Helicobacter pylori on oral mucosa - topographic distribution

Mravak-Stipetić M¹, Gall-Trošelj K², Pavelić J.²

¹Department of Oral Medicine, School of Dental Medicine University of Zagreb, Zagreb, Croatia

²Ruđer Bošković Institute, Division of Molecular Medicine, Zagreb, Croatia

The purpose of this study was to examine the topographic distribution of *Helicobacter pylori* on oral mucosa in various oral lesions such as inflammation, oral ulceration, keratosis, candidiasis and burning mouth syndrome in comparison with healthy oral mucosa.

We applied nested PCR on cytologic specimens collected from 9 topographic sites of the healthy oral mucosa and from various oral lesions.

Of a total 426 patients 66 (15.49 %) were positive for *H. pylori*, with no predilection for sex but with higher frequency in older patients, and with almost equal distribution on all examined topographic sites of the oral mucosa. *H. pylori* was detected in all examined diseases, except in candidiasis, with prevalence on tongue mucosa and in ulcerous lesions although without significant differences between lesions and healthy oral mucosa ($p = 0.059$).

H. pylori is non-pathogenic for oral mucosa since it colonizes almost with the same frequency healthy and diseased oral mucosa. There is no preferential oral site or lesion for colonization of *H. pylori*.

Utjecaj bruksizma na čeljusne kretanje

Muhvić-Urek M, Uhač I, Kovač Z, Šimunović-Šoškić M, Antičić R, Borčić J.

Medicinski fakultet, Studij stomatologije, Rijeka, Hrvatska

Etiologija temporomandibularnih poremećaja (TMD) još je uvijek nerazjašnjena. Mogući utjecaj bruksizma predmet je mnogih rasprava.

Svrha ovog istraživanja bila je odrediti učinak bruksizma na funkciju stomatognatoga sustava.

Ispitivana se skupina sastojala od 46 bruksista u dobi od 24-52 godine ($x = 35,03 \pm 6,92$). Kontrolnu skupinu